

Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi

Dergi Web sayfası: <http://dergipark.gov.tr/usakead>

ALMANYA'DA (BADEN-WÜRTEMBERG) İLKOKULDA OKUTULAN HAYAT BİLGİSİ DERS KİTAPLARINDAKİ ETKİNLİKLERİN İNCELENMESİ

EXAMINATION OF ACTIVITIES IN LIFE SCIENCES COURSE BOOKS IN PRIMARY SCHOOL IN GERMANY (BADEN-WÜRTEMBERG)

Nur Ütkür-Güllühan*, Derya Bekiroğlu**

*İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Temel Eğitim Bölümü, nur.utkur@iuc.edu.tr
ORCID: 0000-0003-2062-5430

** İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, deryabekiroglu@ogr.iu.edu.tr
ORCID: 0000-0002-5322-8290

Gönderilme Tarihi: 1 Mayıs 2021

Yayınlanma Tarihi: 31 Ağustos 2021

Özet: Bu çalışmanın amacı Almanya Sachunterricht (Hayat Bilgisi) ders kitaplarında yer alan etkinliklerin incelenmesidir. Araştırmanın çalışma grubu 2020 - 2021 eğitim öğretim yılında Baden- Württemberg eyaleti için hazırlanmış olan Sachunterricht (Hayat Bilgisi) 1/2 ve 3/4 kitaplar oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış olup, veri toplama aracı olarak doküman incelemesi kullanılmıştır. Etkinliklerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, Almanya Sachunterricht (Hayat Bilgisi) 1/2 ve 3/4 ders kitaplarında ünite dağılımlarında en çok “Körper und Gesundheit (Vücut ve Sağlık)”, “Unsere Heimat unsere Welt (Vatanımız ve Dünyamız); etkinliklerde ise, “kişinin, düşünce, değer ve varsayımlarını ifade etmesi” ve “deney ve gözlem” temelli etkinliklerin yer aldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Hayat bilgisi dersi, Almanya, üniteler, etkinlikler

Abstract: The aim of this study is to examine the activities in Sachunterricht (Life Sciences) textbooks in Germany. The sample of the study forms of Sachunterricht (Life Sciences) 1/2 and 3/4 textbooks which are prepared for the state of Baden- Württemberg in 2020-2021 academic year. In the study, it was used of qualitative research, document analysis was used as a data collection tool. Descriptive analysis method was used in the analysis of

activities. According to the research results, in Germany Sachunterricht (Life Science) 1/2 and 3/4 textbooks, the distribution of units the most “Körper und Gesundheit (Body and Health)” and “Unsere Heimat unsere Welt (Our country and world)”, it was observed in the activities which were based on “a person’s to express opinions, value and assumptions, experiment” and “observation” activities.

Keywords: Life Sciences course (Sachunterricht), Germany, units, activities

---

Giriş

Geçmişten günümüze bireylerin gündelik hayat deneyimlerini kazandıkları ilkökul derslerinden biri hayat bilgisi dersidir. Bu ders, ilkökuldaki temel derslerden biri olup, çocukların temelde sahip olmaları gereken bilgi ve becerileri edinmeleri konusunda gereken alt yapının oluşturulmasını amaçlamaktadır.

Hayat Bilgisi dersi, fen bilgisi ve sosyal bilgiler derslerinin temelini oluşturan çocuğun sosyal, psikolojik, bilişsel gelişimleriyle uyumlu onları yaşamda etkin bireyler olmaları noktasında yetiştiren sosyal ve doğa bilimleri temelinde bir derstir (Baysal, 2006). İlkokul 1, 2 ve 3. Sınıfta okutulan, öğrencilere yaşamda gereksinim duyabilecekleri temel beceri, bilgi ve değerleri aktarma hedefindedir. İlkokul döneminde öğrencilere günlük yaşamda yüz yüze gelebilecekleri problem durumlarına çözüm üretebilme; yaratıcı, analitik, bilimsel ve eleştirel düşünme becerileri kazandırabilme, öğrendikleri bilgileri günlük yaşama transfer edebilme, bilinçli bir tüketici, yaşadığı çevre, ülke ve dünya ile uyumlu, üretken bireyler olmaları amacının gerçekleşmesinde hayat bilgisi dersinin önemi büyük ölçüde ortaya çıkmaktadır (Güneş ve Demir, 2007).

Türkiye’de 2018 Hayat Bilgisi öğretim programında Hayat bilgisi dersinin amacının ilkökul çağındaki öğrencilere birey, toplum ve doğa ekseninde temel bilgi, beceri ve değerler kazandırmak olduğu belirtilmiştir (MEB, 2018). Hayat bilgisi dersinin amacının en sade şekilde ifadesi “öğrenciyi yaşama hazırlamak” düşüncesidir. Git gide farklılaşan ve çözümünü güç olan sorunları barındıran yaşamda, bireylere hayatta karşılaşabilecekleri zorluklara karşı daha etkin çözümler üretebilecek bilgi, becerilerle donatmaktır (Kabapınar ve Baysal, 2004).

Hayat bilgisi dersi ülkemize özgü bir içeriğe sahip olmakla birlikte Almanya’da Grundschule (ilkokul) kademesinde 1, 2, 3 ve 4. sınıf seviyelerinde okutulan Sachunterricht adlı dersle benzerlikler göstermektedir. Almanya’da Sachunterricht dersi; ilkökul müfredatındaki hayat bilgisi, sosyal bilimler, doğa bilimleri, coğrafi ve tarih bilimi, bilim ve teknik disiplinlerini içermektedir. Sachunterricht dersinde sosyal bilimler temelinde; politik ve ekonomi, doğa bilimleri temelinde; bitkiler ve hayvanlar, vücut ve sağlık, canlı cansız varlıklar, tarihi ve coğrafi bilim temelinde; doğal olaylar ve geçiş, şimdi, gelecek zaman süreci, kültür ve çeşitlilik, çağdaş kaynaklar, bilim ve teknik dalında ise tasarım, el işleri, teknoloji alt dallarından oluşmaktadır (Ministerium Für Kultus Baden Württemberg, 2016). Temel hedef, öğrencilere dünya deneyimi ve düşünce oluşumunu destekleyerek yaşam ile dünya arasında bir köprü oluşturmak, onlara disiplinler halinde organize edilmiş bilgileri sunarak bilimsel bilgi kazanmalarına yardımcı olmaktır (Giest, 2013). Almanya’da 2016 yılından itibaren araştırma ve sorgulama dayalı, çocukların dünyayı deneyimleme temelinde yeni müfredat kabul edilmiştir (Ministerium Für Kultus Baden Württemberg [MFKBW], 2016). Bu müfredatta Sachunterricht (Hayat Bilgisi) dersi beş temel perspektif olan sosyal ve kültürel

bilim perspektifi, mekansal bakış açısı, doğa bilimi perspektifi, teknolojik bakış açısı ve tarihsel perspektifi içermektedir. Bu temel perspektifler çerçevesinde Sachunterricht (Hayat Bilgisi) öğretim programında yetkinlikler belirlenmiş ve içerik bu yetkinlikler zenginleştirilmiştir. İçerikler şunlardır; “Demokrasi ve Toplum”, “Doğa ve Yaşam”, “Doğal olaylar ve Teknoloji”, “Uzay ve Hareketlilik”, “Zaman ve Değişim” (MFKBW, 2016).

Öğretim programlarındaki amaçların çocuklara kazandırılmasında birçok eğitim aracının mevcut olduğu bilinmektedir. Bunlar arasında en kolay ulaşılabilir, yaygın ve eski olanı ise ders kitaplarıdır. Günümüz dünyası ve yenilenen programlarla birlikte ders kitapları dünyadaki çeşitliliği yansıtmış (Erol ve Kiroğlu, 2012) ve eğitimde daha etkili bir öğretim aracı haline gelmiştir. Hayat Bilgisi derslerinde de ders kitaplarındaki etkinliklerin öğrencileri gerçek yaşamla ilintili deneyimlerle karşılaştırdıkları, bu deneyimleri tartışmaları, sorgulamaları ve kişisel bir bakış geliştirmeleri açısından önemli oldukları vurgulanmaktadır (Kabapınar, 2012).

Literatürde, Almanya’daki Sachunterricht dersiyle Türkiye’deki Hayat Bilgisi dersinin ilişkilerinin incelendiği (Baysal, Tezcan ve Araç, 2018; Pamuk, 2020; Pamuk ve Pamuk, 2016; Tural vd. 2017) ve Almanya’da eğitim gören üçüncü sınıf ilkökul öğrencilerinin hayat bilgisi dersine yönelik algılarının ortaya konulduğu (Baysal ve Dilber-Özer, 2021), hayat bilgisi ders kitaplarının incelenmesine ilişkin (Akbal, 2009; Asan, 2010; Bektaş ve Uzunkol, 2015; Candan ve Ergen, 2014; Erol ve Kiroğlu, 2012; Fuchs, 2011; Gözütok, Taş ve Rüzgar, 2015; Güven, 2010; Gümüşoğlu, 2014; Güven ve Püsküllü, 2017; Gülüm ve Çeltik, 2012; Karaca, 2008; Kabapınar ve Akbal, 2010; Kabapınar ve Özkan, 2012; Kab ve Açıkalin, 2016; Öztürk ve Özkan, 2018; Özkan, 2017; Öztürk, 2019; Önal, Kaya ve Çalışkan, 2019; Sarıtaş ve Şahin, 2018; Ütkür, 2018; Yüksel ve Taneri, 2020; Wermke, Pettersson, ve Forsberg, 2015) çalışmalar bulunmaktadır.

Ancak Almanya’da Sachunterricht 1/2. sınıf ve 3/4. sınıf ders kitaplarının ve etkinliklerinin tamamının incelenerek doküman analizinin yapıldığı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Hayat Bilgisi dersinin yalnızca Almanya’da içerik olarak karşılığının olması Sachunterricht (Hayat Bilgisi) ders kitaplarındaki etkinliklerin incelenmesi ve Türkiye ile karşılaştırılması ihtiyacını doğurmuştur. Bu çalışmada, Almanya’da ilkökulda okutulan bütün seviyelerdeki hayat bilgisi ders kitaplarındaki etkinliklerin dağılımları incelenmiştir. Böylelikle Türkiye’dekine benzer içerikte olan Alman hayat bilgisi ders kitaplarında öğrencilerin hangi etkinliklerle karşı karşıya oldukları ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu açıdan bu çalışmanın literatüre bir katkısı olacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı Almanya’da Sachunterricht dersinde 2020-2021 eğitim-öğretim yılında okutulan “Sachunterricht 1/2 ve Sachunterricht 3/4” ders kitaplarındaki etkinliklerin Kabapınar (2012) tarafından oluşturmuş etkinlikler sınıflandırılmasına göre incelenmesidir. Bu amaçla aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Almanya’da okutulan “Sachunterricht 1/2. sınıf” ders kitabındaki ünite ve etkinliklerin dağılımı nasıldır?
2. Almanya’da okutulan “Sachunterricht 3/4. sınıf” ders kitabındaki ünite ve etkinliklerin dağılımı nasıldır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış olup; çalışma betimsel bir özellik taşımaktadır. Bu doğrultuda Almanya'daki Sachunterricht 1/2. ve 3/4. sınıf ders kitapları derinlemesine incelenmiş, üniteler bazındaki etkinlikler ele alınmıştır.

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın veri kaynaklarını, 2020-2021 eğitim öğretim döneminde Almanya Baden-Württemberg eyaleti için 1, 2, 3 ve 4. sınıflarda okutulmak üzere hazırlanmış "Schlag nach im Sachunterricht 1/2" ve "Schlag nach im Sachunterricht 3/4" ders kitapları oluşturmaktadır. Bu kitaplara araştırmacılar tarafından 1/2. sınıf ders kitabına hali hazırda sahip olunması ve 3/4. sınıf ders kitabının ise e-kitap formatında erişilebilir olması nedeniyle araştırmada örneklem, kolay ve ulaşılabilir yolla seçilmiştir.

Veri Toplama Süreci

Araştırma kapsamında incelenen "Schlag nach im Sachunterricht 3/4" (2020) adlı ders kitabına Almanca konuşulan ülkelere eğitim medyası hizmeti sunan Cornelsen Verlag Digital Yayınevi'nin öğretmen ve öğrenciler için sunduğu e-kitap sitesinden erişilmiş; "Schlag nach im Sachunterricht 1/2" adlı diğer kitap ise baskı formatında temin edilmiştir. Ardından elde edilen dokümanların orijinal olduğu teyit edilmiştir. Ders kitabında incelenen konular, ikinci yabancı dili Almanca olan araştırmacı tarafından Türkçeye çevrilerek sunulmuş ve anadili Almanca olan bir alan uzmanı tarafından kontrol edilmiştir.

Verilerin Analizi

Doküman incelemesine tabi tutulan verilerin kodlanmasında betimsel analizden yararlanılmıştır. Dokümanları kullanmak, nitel araştırma için zengin bir veri kaynağı sağlamaktadır (Patton, 2014). Doküman incelemesinden elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenmiş ve yorumlanmıştır. Betimsel analizde amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Ders kitaplarının analizinde kullanılan temalar, Kabapınar (2012) tarafından oluşturulmuş etkinliklerin sınıflandırılması temel alınarak kodlanmıştır. Hayat Bilgisi ders kitaplarında yer alabilecek etkinlik türleri "kişinin düşünce, değer ve varsayımlarını ifade etmesi", "empati", "fotoğraf ve resim yorumlama", "resim çizme ve boyama", "drama", "tartışma", "sınıflama ve listeme", "not alma ve özetleme", "eşleştirme", "oyun", "karşılaştırma" poster ve afiş hazırlama"dır. Bazı etkinliklerin kodlanmasında ise ders kitaplarında farklı etkinlik türlerinin (tasarlama ve model oluşturma, organizasyon, yemek pişirme, araştırma ve sorgulama, gölge tiyatrosu) yer almasından dolayı bu sınıflandırma revize edilmiştir. Bu revizenin etik uygunluğu ve güvenilirliği hususunda, alanda uzman Kocaeli Üniversitesi ve Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı'nda görev yapmakta olan iki öğretim üyesinden destek alınmıştır. Böylelikle bu sınıflandırmaya göre, Almanya'nın Baden-

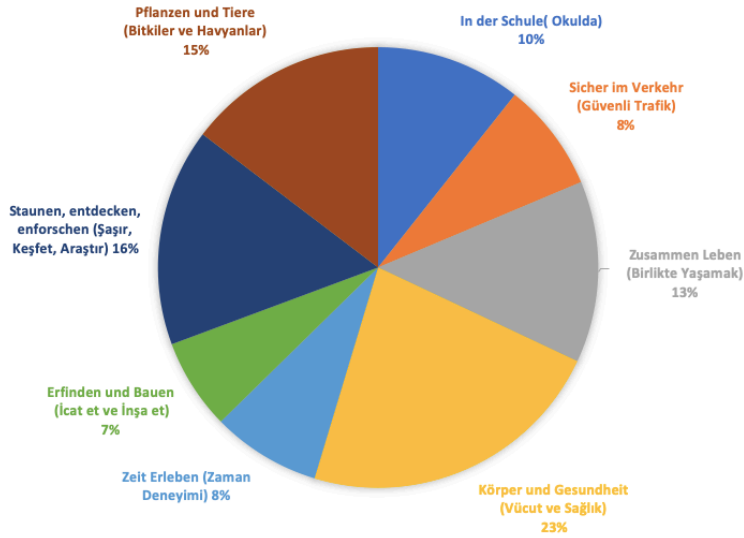
Württemberg eyaletinde okutulan Sachunterricht ders kitaplarının ünite dağılımları ve etkinliklerin nasıl yansıtıldığı incelenmiştir.

Elde edilen verilerin analizi tamamlandıktan sonra, etik ilkelere uygunluğu sağlayabilmek ve kodlamaların güvenilirliğini ortaya koyabilmek için, Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı'nda görev yapmakta olan alanda uzman iki öğretim üyesinden yardım alınmıştır. Güvenirliğin sağlanmasında Miles ve Huberman'ın (1994) kodlayıcı güvenilirlik formülü kullanılmıştır. Araştırmacılar ve diğer öğretim elemanlarının kodlamaları birbirleriyle karşılaştırılmış, Miles ve Huberman'ın (1994) kodlayıcı güvenilirlik formülü kullanılmıştır. Araştırmacı ve uzmanlar arasındaki analizin uyum, "Güvenirlik= Uzlaşma Sayısı/ Uzlaşma Sayısı + Uzlaşmama Sayısı" formülüne göre hesaplanmıştır. Araştırmacılar ve uzmanlar arası kodlayıcı güvenilirliği, 1/2 ders kitabı için 0.89 ve 3/4 ders kitabı için 0.92 olarak tespit edilmiştir. Doküman inceleme sonucu elde edilen kodlayıcı güvenilirlik katsayısı ortalaması ise 0.91 çıktığından, bu çalışmada kullanılan veri toplama aracının analizi güvenilir olarak kabul edilebilmektedir. Dolayısıyla yapılan kodlamaların inandırıcılığı ortaya konulmuştur.

Bulgular

Almanya'da okutulan "Sachunterricht 1/2" ders kitabındaki ünite ve etkinliklerin dağılımı

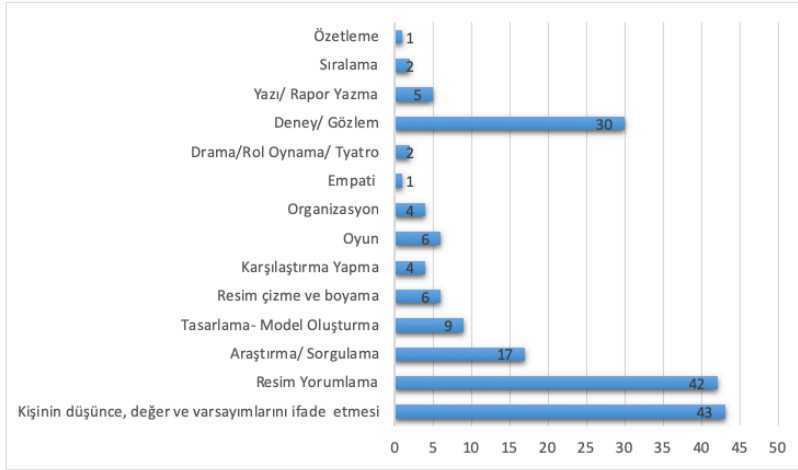
Araştırmanın ilk sorusuna cevap aranırken öncelikle, Şekil 1'de sunulan "Sachunterricht 1/2" ders kitabındaki genel ünite dağılımına yer verilmiştir.

Şekil 1. Schlag Nach im Sachunterricht 1/2 ders kitabı ünitelerinin dağılımı

Şekil 1'e göre Sachunterricht 1/2 ders kitabında toplamda 8 tane ünite yer almaktadır. Ünitelerde yer alan konuların dağılımlarında %23 ile "Körper und gesundheit" (Vücut ve Sağlık) ilk sırada yer alırken; onu sırasıyla %16 ile "Stauen, entdecken, erforschen" (Şaşı, Keşfet, Araştır); %15 ile "Pflanzen und Tiere" (Bitkiler ve Hayvanlar); %13 ile "Zusammen Leben" (Birlikte Yaşamak); %10 ile "In der Schule" (Okulda); %8 ile Sicher im Verkehr

(Güvenli Trafik) ve Zeit Erleben (Zaman Deneyimi) ve %7 ile Erfinden und Bauen (İcat et ve İnşa et) Ünitelerinin takip ettikleri görülmektedir. Şekil 2’de 1 ve 2. sınıflara ait olan bu ders kitabındaki toplam etkinlik dağılımına yer verilmiştir.

Şekil 2. Schlag Nach im Sachunterricht 1/2 ders kitabı etkinliklerin toplam dağılımı

Şekil 2’ye göre, Schlag Nach im Sachunterricht 1/2 ders kitabında toplam 172 tane etkinlik bulunduğu görülmektedir. Bu etkinliklerin 43’ünün “kişinin düşünce, değer ve varsayımlarını ifade etmesi”; 42’sinin “resim yorumlama”; 30’unun “deney ve gözlem”; 17’sinin “araştırma ve sorgulama”; 9’unun “tasarlama ve model oluşturma”; 6’sar tanesinin “oyun ve resim çizme ile boyama”; 5’inin rapor yazma; 4’er tanesinin “karşılaştırma yapma ve organizasyon”; 2’şer tanesinin “drama/rol yapma/tiyatro ve sıralama”; yalnızca 1’er tanesinin ise empati ve özetleme niteliğinde olduğu görülmektedir. Tablo 1’de “In der Schule (Okulda) adlı üniteye yer alan etkinliklerin dağılımına yer verilmiştir.

Tablo 1. “Okulda” isimli üniteye yer alan etkinliklerin dağılımı

Ünite	Etkinlikler	f
In der Schule (Okulda)	Düşünce, duygu, değer ve varsayımların ifade edilmesi	6
	Resim yorumlama	3
	Araştırma yapma	1
	Tasarlama ve model oluşturma	1
Toplam		11

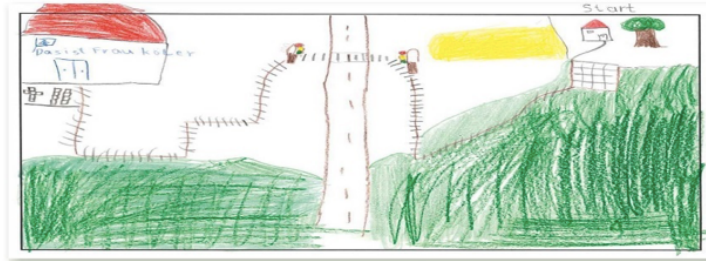
Tablo 1’e göre “In der Schule (Okulda)” isimli üniteye yer alan etkinliklerin 6 tanetanesi kişinin “düşünce, duygu, değer ve varsayımlarını ifade etmesi”, 3’ü “resim yorumlama (resimlere bakarak tahminde ve çıkarımda bulunma)”, ve 1’er tanesi ise “araştırma yapma, tasarlama ve model oluşturma becerilerini geliştirme” niteliğinde olduğu görülmektedir. 2. ünite olan “Sicher im Verkehr (Güvenli Trafik)” ünitesindeki etkinlik dağılımına Tablo 2’de yer verilmiştir. Tablo 2’ye göre 2. üniteye yer alan etkinliklerde en çok “resim yorumlama”

(f=5), “kişinin düşünce, değer ve varsayımlarını ifade etmesi” (f=4), ve bunları takiben sırasıyla “resim çizme”, “karşılaştırma”, “oyun” ve “organizasyon” içerikleri (f=1) görülmüştür. Bu üniteye ilk konu, okul yolunda güvenli bir şekilde ilerleme ve eve trafik kurallarına ve işaretlerine dikkat ederek ulaşma ile ilgilidir. Bu amaçla ünitenin bu temasında

Tablo 2. “Güvenli Trafik” isimli üniteyeindeki etkinliklerin dağılımı

Ünite	Etkinlikler	f
Sicher im Verkehr (Güvenli Trafik)	Resmi yorumlama	5
	Düşünce, duygu, değer ve varsayımların ifade edilmesi	4
	Resim çizme	1
	Karşılaştırma yapma	1
	Oyun oynama	1
	Organizasyon	1
Toplam		13

gerçek yaşamdan alınmış fotoğraflarla güvenli bir trafik süreci betimlenmiştir. Çocuklara yol haritasını okutabilmek ve güvenli trafik farkındalığı kazandırmak amacıyla “resmi yorumlama” etkinliği planlanmıştır (Şekil 3).

Şekil 3. Resmi Yorumlama (Schlag nach im Sachunterricht 1/2 ders kitabı, 2020, s. 19)

Şekil 3’te yer alan resmi yorumlama etkinliğinde, yol haritasını doğru okuyabilme, anlayabilme ve çizibilme becerilerini daha anlamlı hale getirmek için, öğrencilerin elle çizdikleri okul yol haritaları gösterilmiş ve haritalar üzerinden karşılaştırma, benzerlikleri ve farklılıkları bulmaları istenerek, en son yine öğrenciye kendi okul yol haritasını çizmesi istenmiştir. 3. ünite olan “Zusammen Leben (Birlikte Yaşamak)” ünitesindeki etkinlik dağılımına Tablo 3’te yer verilmiştir.

Tablo 3. “Birlikte Yaşamak” isimli üniteyeindeki etkinliklerin dağılımı

Ünite	Etkinlikler	f
Zusammen Leben (Birlikte Yaşamak)	Düşünce, duygu, değer ve varsayımların ifade edilmesi	11
	Resmi yorumlama	7
	Karşılaştırma yaparak benzerlik ve farklılıkları ayırt etme	1
	Tasarlama ve model oluşturma	1
	Empati kurma	1
	Drama, rol oynama, tiyatro	1
Toplam		22

Tablo 3'e göre 3. ünite etkinlikleri en çok "kişinin düşünce, duygu, değer ve varsayımlarını ifade etmesi" niteliğinde olup (f=11), onu sırasıyla "resim yorumlama" (f=7) ve 1'er etkinlikle "karşılaştırma yaparak benzerlik ve farklılıkları ayırt etme", "tasarlama-model oluşturma", "empati", "drama"- "rol yapma" ve "tiyatro" izlemektedir. Bu üniteye yer alan etkinliklerden empati kurmaya örnek, Şekil 4'te yer almaktadır.

Şekil 4. Empati Kurma (Schlag nach im Sachunterricht 1/2 ders kitabı, 2020, s. 35)

Ünitenin "Ja Sagen Nein Sagen (Evet de Hayır de)" konusunda, öğrencilere ne zaman evet veya hayır diyebileceklerini anlatan örnek durumlar resmedilmiştir. Bu örnek durumlarda Şekil 4'te gösterildiği gibi öğrenciye empati kurmaya yönelik sorular sorulmuş, evet veya hayır durumlarını anlatan bir rol oynama çalışması yapmaları istenmiştir. 4. ünite olan "Körper und Gesundheit (Vücudumuz ve Sağlığımız)" ünitesindeki etkinlik dağılımına Tablo 4'te yer verilmiştir.

Tablo 4. "Vücudumuz ve Sağlığımız" isimli üniteye ilişkin etkinliklerin dağılımı

Ünite	Etkinlikler	f
Körper und Gesundheit- (Vücudumuz ve Sağlığımız)	Resim yorumlama	11
	Düşünce, duygu, değer ve varsayımların ifade edilmesi	10
	Deney/ gözlem	5
	Oyun oynama	4
	Yazı yazma	3
	Resim çizme ve boyama	1
	Tasarlama/ model oluşturma	1
	Resim çizme/ boyama	1
	Karşılaştırma yaparak benzerlikleri ve farklılıkları bulma	1
	Organizasyon	1
	Araştırma yapma	1
	Toplam	39

4. ünite olan Körper und Gesundheit (Vücudumu ve Sağlığımız)'da etkinliklerin 11'inin "resim yorumlama", 10'unun "kişisel düşünce, duygu, değer ve varsayımların ifade edilmesi", 5'inin "deney ve gözlem", 4'ünün "oyun oynama", 3'ünün "yazı yazma" ve "karşılaştırma yaparak

benzer ve farklılıkları ayırt etme, organizasyon, tasarlama ve model oluşturma, resim çizme ve boyama, araştırma yapma” etkinliklerinin ise birer tane olduğu görülmektedir. “Karşılaştırma yaparak benzerlikleri ve farklılıkları bulma” etkinliğiyle ilgili olarak örneğe Şekil 5’te yer verilmiştir.

Şekil 5. Karşılaştırma yaparak benzerlikleri ve farklılıkları bulma (Schlag nach im Sachunterricht 1/2 ders kitabı, 2020, s. 45, 57)

Bu ünitenin Mein Körper (Vücudum) konusunda Şekil 5’teki gibi vücuttaki uzuvlar çizilip, hangilerinin kızlara, hangilerinin erkeklere ait olabileceği ile ilgili öğrencilerin ayırt etme ve tahminde bulunmaları, karşılaştırma yaparak benzerlik ve farklılıkları bulmaları istenmiştir. 5. ünite olan “Pflanzen und Tiere (Bitkiler ve Hayvanlar)” ünitesindeki etkinlik dağılımına Tablo 5’te yer verilmiştir.

Tablo 5. “Bitkiler ve Hayvanlar” isimli üniteadaki etkinliklerin dağılımı

Ünite	Etkinlikler	f
Pflanzen und Tiere (Bitkiler ve Hayvanlar)	Araştırma / sorgulama	8
	Resim yorumlama	4
	Deney/ gözlem	3
	Resim çizme ve boyama	3
	Organizasyon	1
Toplam		19

Tablo 5’e göre, Pflanzen und Tiere (Bitkiler ve Hayvanlar) adlı ünitenin etkinlikleri en çok öğrencilerin “araştırma ve sorgulama becerilerini geliştirmeye” yönelik olduğu (f=8), etkinliklerin 4’ünün “resimlerden çıkarımda bulunarak yorumlamaya” dayalı olduğu, “deney ve gözlem yapma ile resim çizme ve boyama becerilerini geliştirmeye” yönelik 3’er tane etkinlik olduğu ve 1 tane etkinliğin ise “organizasyon” niteliğinde olduğu görülmektedir. Araştırma yapma etkinliklerine yönelik olarak Şekil 6’da bir örneğe yer verilmiştir.

Şekil 6. Araştırma yapma (Schlag nach im Sachunterricht 1/2 ders kitabı, 2020, s. 67)

Schnecken im Klassenzimmer (Sınıftaki Salyangozlar) konusunda, gerçek bir salyangozun türü ve yapısı gerçek resimler kullanılarak öğrencilere aktarılmaya çalışılmıştır. Ayrıca bu başlıkta Şekil 6’da görüldüğü gibi sınıfta gerçek bir salyangozun nasıl beslendiği ve nasıl hareket ettiği ile ilgili deney yapılarak çocukların araştırma, sorgulama ve gözlem becerilerinin gelişimi amaçlanmıştır. 6. ünite olan “Zeit Erleben (Zaman Deneyimi)” ünitesindeki etkinlik dağılımına Tablo 6’da yer verilmiştir.

Tablo 6. “Zaman Deneyimi” isimli üniteadaki etkinliklerin dağılımı

Ünite	Etkinlikler	f
Zeit Erleben (Zaman Deneyimi)	Düşünce, duygu, değer ve varsayımların ifade edilmesi	11
	Resim yorumlama	7
	Araştırma/ sorgulama	3
	Sıralama	2
	Tasarlama/ model oluşturma	2
	Karşılaştırma yaparak benzer ve farklılıkları ayırt etme	1
	Deney/ gözlem	1
	Organizasyon	1
	Toplam	28

Tablo 6’ya göre bu üniteadaki etkinliklerden 11 tanekisinin “düşünce, duygu değer ve varsayımlarını ifade etmesi”, 7 tane “resim yorumlama”, 3 tane “araştırma ve sorgulama” becerilerini geliştirme niteliğinde olup, etkinliklerden 2’şer tane “sıralama ve tasarlama-model oluşturma” etkinliği ile birer tane “karşılaştırma yaparak benzer ve farklılıkları ayırt etme, deney/ gözlem yapma ve organizasyon” şeklindedir. 7. ünite olan “ Erfinden und Bauen (İcat Et ve İnşa Et)” ünitesindeki etkinlik dağılımına Tablo 7’de yer verilmiştir.

Tablo 7. “İcat Et ve İnşa Et” isimli üniteadaki etkinliklerin dağılımı

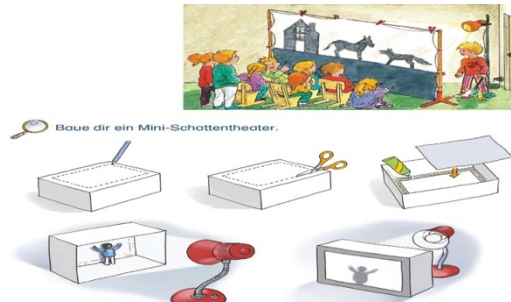
Ünite	Etkinlikler	f
Erfinden und Bauen (İcat et ve inşa et)	Deney ve Gözlem	2
	Tasarlama – Model Oluşturma	2
	Resim Yorumlama	2
	Toplam	6

Tablo 7’de görüldüğü üzere Erfinden und Bauen (İcat et ve inşa et) ünitesindeki etkinlikler sırasıyla 2’şer tane “deney ve gözlem, tasarlama ve model oluşturma, resim yorumlama” şeklindedir. 8. ünite olan “ Staunen, entdecken, erforschen (Şaşır, Keşfet, Araştır)” ünitesindeki etkinlik dağılımına Tablo 8’de yer verilmiştir.

Tablo 8. “Şaşır, Keşfet, Araştır” isimli üniteadaki etkinliklerin dağılımı

Ünite	Etkinlikler	f
Stauen, entdecken, erforschen (Şaşır, Keşfet, Araştır)	Deney-gözlem	18
	Araştırma-sorgulama	4
	Resim yorumlama	3
	Tasarlama ve model oluşturma	2
	Düşünce, değer ve varsayımların ifade edilmesi	2
	Sıralama	1
	Rapor yazma	1
	Özetleme	1
	Oyun	1
	Tiyatro	1
		Toplam

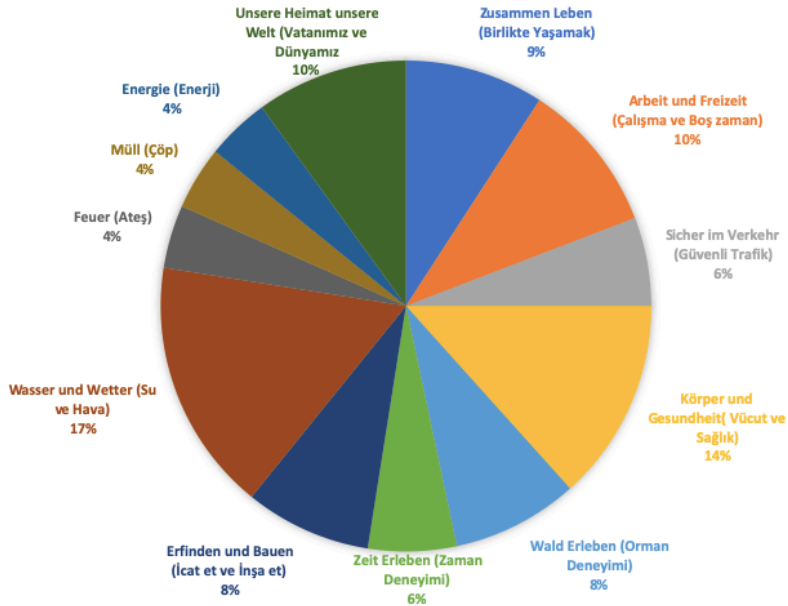
Tablo 8’e göre Staunen, Entdecken, Erforschen (Şaşır, Keşfet, Araştır) ünitesinde en çok “deney-gözlem” ile ilgili etkinlikler (f=18) yer alırken, “araştırma-sorgulama” etkinliğinden 4, “resim yorumlama”dan 3, “tasarlama ve model oluşturma” ile “Kişinin düşünce, duygu, değer ve varsayımlarını ifade etmesi” etkinliklerinden 2, “sıralama, rapor yazma, özetleme ve tiyatro” etkinliklerinden ise 1’er tane bulunmaktadır. Deney ve gözleme dayalı etkinliklerden bir örneğe, Şekil 7’de yer verilmiştir.

Şekil 7. Deney ve Gözlem (Schlag nach im Sachunterricht 1/2 ders kitabı, 2020, s. 115)

Şekil 7’de görüldüğü üzere, Licht und Schatten (Işık ve Gölge), Experimente mit Licht und Schatten (Işık ve Gölge ile Deneyler), Schattentheater (Gölge Tiyatrosu ile ilgili konularda ise “ışık ve gölge” ile ilgili kavramlar deney yoluyla öğrencilere deneyimlendirilerek anlatılmıştır. “Gölge nedir? Gölge nasıl oluşur? Neden resimde iki tane gölge var?” gibi sorularla öğrencilerin sorgulama, tahmin becerilerine yönelik etkinlikler çeşitlendirilmiştir. Ayrıca gölge ile ilgili oyunlar oynanarak öğrencilerin bu süreci anlamlandırmaları sağlanmıştır.

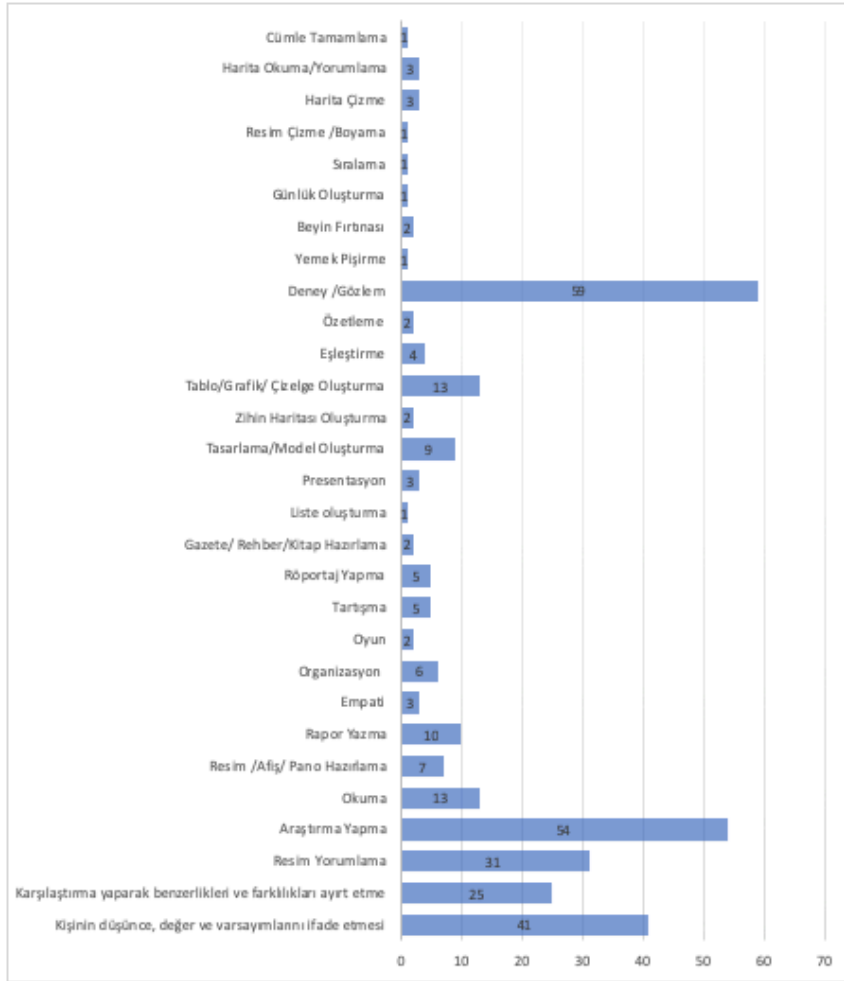
Almanya’da okutulan “Sachunterricht 3/4” ders kitabındaki ünite ve etkinliklerin dağılımı

İncelenen “Sachunterricht 3/4” ders kitabındaki genel ünite dağılımına Şekil 8’de yer verilmiştir.

Şekil 8. Schlag Nach im Sachunterricht 3/4 ders kitabı ünitelerinin dağılımı

Şekil 8’de görüldüğü üzere, Wasser und Wetter (Su ve Hava) ünitesinin %17 ile ünite dağılımları arasında ilk sıradadır. Körper und Gesundheit (Vücut ve Sağlık) ünitesi %14 ile onu takip ederken; Unsere Heimat unsere Welt (Vatanımız ve Dünyamız) ve Arbeit und Freizeit (Çalışma ve Boş zaman) ünitelerinin %10; Zusammen Leben (Birlikte Yaşamak) ünitesinin %9; Erfinden und Bauen (İcat et ve İnşa et) ve Wald Erleben (Orman Deneyimi) ünitelerinin %8; Sicher im Verkehr (Güvenli Trafik) ünitesinin %6; Feuer (Ateş) ve Müll (Çöp), Energie (Enerji) ünitelerinin %5’lik oranda yer aldığı görülmektedir. Şekil 9’da 3 ve 4. sınıflara ait olan bu ders kitabındaki toplam etkinliklerin dağılımlarına yer verilmiştir.

Şekil 9. Schlag Nach im Sachunterricht 3/4 ders kitabı etkinliklerin toplam dağılımı

Şekil 9'a göre Schlag Nach im Sachunterricht 3/4 ders kitabında toplam 310 tane etkinlik mevcuttur. Etkinliklerin 59 tane "deney ve gözlem"; 54 tane "araştırma yapma"; 41 tane "kişinin düşünce, değer ve varsayımlarını ifade etmesi"; 31 tane "resim yorumlama"; 25 tane "karşılaştırma yapma"; 13 tane "okuma ve tablo/grafik oluşturma"; 10 tane "rapor yazma"; 9'ar tane "tasarlama ve model oluşturma"; 6 tane etkinlik "organizasyon"; 5'er tane etkinlik "tartışma ve röportaj yapma"; 4 tane etkinlik "eşleştirme"; 3'er tane etkinlik "prezentasyon, harita çizme ve harita okuma"; 2'şer tane "etkinlik zihin haritası oluşturma, gazete/kitap /rehber hazırlama ve beyin fırtınası, özetleme"; 1'er tane etkinlik "liste oluşturma, cümle tamamlama, sıralama ve yemek pişirme" niteliğindedir. Tablo 9'da "Zusammen Leben (Birlikte Yaşamak)" adlı üniteye yer alan etkinliklerin dağılımına yer verilmiştir.

Tablo 9. “Birlikte Yaşamak” isimli ünitedeki etkinliklerin dağılımı

Ünite	Etkinlikler	f
Zusammen Leben (Birlikte Yaşamak)	Düşünce, değer ve varsayımların ifade edilmesi	6
	Karşılaştırma yaparak benzerlik ve farklılıkları ayırt etme	4
	Okuma	4
	Araştırma yapma	3
	Resim yorumlama	3
	Resim/afiş/ pano oluşturma	2
	Rapor yazma	2
	Empati kurma	2
	Organizasyon	1
	Röportaj yapma	1
	Oyun	1
	Tartışma	1
	Toplam	30

Tablo 9’a göre ilk ünite olan Zusammen Leben (Birlikte Yaşamak) ünitesinde, etkinliklerin 6’sının “kişinin düşünce, değer ve varsayımlarını ifade etme”; 4’ünün “karşılaştırma yaparak benzerlik ve farklılıkları bulup ayırt etme ve okuma”; “resim yorumlama ve araştırma yapma” etkinliklerinin 3’er tane; “resim/ afiş pano oluşturma ve rapor yazma, empati kurma” etkinliklerinin 2’şer tane ve “organizasyon, oyun, röportaj ve tartışma” etkinliklerinin ise 1’er tane olduğu görülmektedir. Düşünce, değer ve varsayımların ifade edilmesine yönelik bir etkinliğe Şekil 10’da yer verilmiştir.

Şekil 10’da görüldüğü gibi çocuk hakları konusuyla ilgili çocuk fotoğrafları konulmuş ve resimlerle ilgili “Bu durumlarda hangi çocuk haklarının ihlalleri yapılmıştır? Bunların gerekçeleri nelerdir? Bir çocuğun hakkının ihlal edilmesi durumunda neler yapabilirsin?” soruları sorulmuştur. Çocuk işçiliği konusunda dünyadan örnek fotoğraflar koyulmuş ve öğrencilerden fotoğraflara göre hangi çocuğun durumunun daha iyi veya kötü şeklinde bir karşılaştırma yapmaları istenmiştir. Daha sonra hangi işlerin çocuk haklarını ihlal etmiş olabileceği sorulmuş ve gerekçeli bir şekilde öğrencilerin düşünceleri alınmıştır. İkinci ünite olan “Arbeit und Freizeit (Çalışma ve Boş zaman)” ünitesindeki etkinlik dağılımına Tablo 10’da yer verilmiştir.

Şekil 10. Düşünce, değer ve varsayımların ifade edilmesi (Schlag nach im Sachunterricht 3/4 ders kitabı, 2020, s. 17)

Tablo 10. “Çalışma ve Boş zaman” isimli üniteadaki etkinliklerin dağılımı

Ünite	Etkinlikler	f
Arbeit und Freizeit (Çalışma ve Boş zaman)	Düşünce, değer ve varsayımların ifade edilmesi	10
	Araştırma yapmak	10
	Rapor yazmak	2
	Resim / afiş/ pano hazırlama	2
	Gazete/ rehber/ kitap hazırlama	2
	Liste oluşturma	1
	Tasarlama/ model oluşturma	1
	Röportaj	1
	Prezantasyon	1
	Zihin haritası oluşturma	1
	Tartışma	1
	Organizasyon	1
	Toplam	33

Tablo 10’a göre Arbeit und Freizeit (Çalışma ve Boş zaman) adlı üniteadaki etkinliklerden 10’ar tane “kişinin düşünce, değer ve varsayımlarını ifade etmesi ve araştırma yapma”; 2’şer tane “rapor yazma”, “resim/afiş/pano oluşturma” ve “gazete /rehber/kitap hazırlama”; 1’er tane ise “liste oluşturma, tasarlama model oluşturma”, “röportaj”, “prezantasyon”, “zihin haritası oluşturma”, “tartışma ve organizasyon” niteliğindedir. Üçüncü ünite olan “Sicher im Verkehr (Güvenli Trafik)” ünitesindeki etkinlik dağılımına Tablo 11’de yer verilmiştir.

Tablo 11’e göre Sicher im Verkehr (Güvenli Trafik) adlı üniteadaki etkinliklerin 5 tane “kişinin düşünce, değer ve varsayımlarını ifade etmesi”; 4 tane “karşılaştırma yaparak benzerlik ve farklılıkları bulma”; 3’er tane “tablo/grafik oluşturma, araştırma yapma, resim yorumlama”; 2 tane “okuma” ve 1’er tane ise “tartışma”, “deney/gözlem”, “oyun”, “özetleme” “eşleştirme,” “rapor yazma” niteliğinde olduğu görülmektedir. Dördüncü ünite olan “Körper und Gesundheit (Vücut ve Sağlık)” ünitesindeki etkinlik dağılımına Tablo 12’de yer verilmiştir.

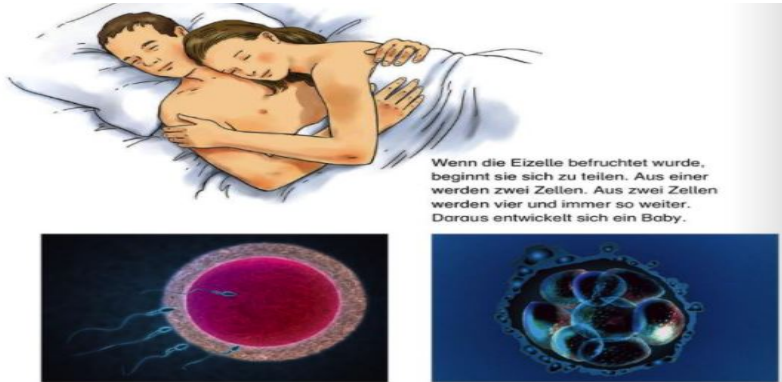
Tablo 11. “Güvenli Trafik” isimli üniteadaki etkinliklerin dağılımı

Ünite	Etkinlikler	f
Sicher im Verkehr (Güvenli Trafik)	Düşünce, değer ve varsayımların ifade edilmesi	5
	Karşılaştırma yaparak benzerlik ve farklılıkları ayırt etme	4
	Araştırma yapma	3
	Resim yorumlama	3
	Tablo/ çizelge oluşturma	3
	Okuma	2
	Eşleştirme	1
	Tartışma	1
	Deney/ gözlem	1
	Özetleme	1
	Oyun	1
	Yazı/ rapor yazma	1
Toplam	26	

Tablo 12. “Vücut ve Sağlık” isimli üniteadaki etkinliklerin dağılımı

Ünite	Etkinlikler	f
Körper und Gesundheit (Vücut ve Sağlık)	Araştırma yapma	9
	Deney/ gözlem	8
	Karşılaştırma yaparak benzerlik ve farklılıkları ayırt etme	4
	Resim yorumlama	4
	Tartışma	2
	Beyin fırtınası	2
	Okuma	2
	Tablo/ grafik oluşturma	2
	Organizasyon	2
	Resim/ afiş/ pano hazırlama	1
	Tasarlama/ model oluşturma	1
	Düşünce, değer ve varsayımların ifade edilmesi	1
	Empati kurma	1
	Yemek pişirme	1
	Toplam	40

Tablo 12’ye göre Körper und Gesundheit (Vücut ve Sağlık) ünitesindeki etkinliklerin 9 tane “araştırma yapma”, 8 tane “deney ve gözlem yapma”, 4’er tane “karşılaştırma yaparak benzerlik ve farklılıkları ayırt etme ve resim yorumlama”, 2’şer tane “tartışma, beyin fırtınası, okuma, tablo/ grafik oluşturma, organizasyon”; 1’er tane ise “resim/afiş/pano hazırlama, tasarlama /model oluşturma, kişinin düşünce, değer ve varsayımlarını ifade ettiği, empati kurma ve yemek pişirme” etkinliği olduğu görülmektedir. Karşılaştırma yaparak benzerlik ve farklılıkları ifade etmeye yönelik bir etkinliğe Şekil 11’de yer verilmiştir.

Şekil 11. Karşılaştırma yaparak benzerlik ve farklılıkları ifade etme (Schlag nach im Sachunterricht 3/4 ders kitabı, 2020, s. 58)

Şekil 11’deki etkinlik incelendiğinde, Ein Baby Entsteht (Bir Bebek Doğar) konusunda bir kadın ve bir erkeğin resmedilerek döllenme sürecinin betimlendiği ve bir bebeğin oluşumunun anlatıldığı görülmektedir. Schwangerschaft (Hamilelik) adlı başlıkta ise, hamilelik ve bir bebeğin annen karnında kritik gelişim süreci detaylıca işlenmiştir. Bu etkinliğe bağlı olarak öğrencilerin, hangi değişikliklerin kızlarda ve hangilerinin erkeklerde

meydana gelebileceğini, hangilerinin ise ortak olabileceğini tahmin etmeleri istenmiştir. Beşinci ünite olan “Wald Erleben (Orman Deneyimi)” ünitesindeki etkinlik dağılımına Tablo 13’te yer verilmiştir.

Tablo 13. “Orman Deneyimi” isimli üniteadaki etkinliklerin dağılımı

Ünite	Etkinlikler	f
Wald erleben (Orman Deneyimi)	Deney / gözlem	9
	Araştırma yapma	6
	Resim yorumlama	5
	Rapor yazma	3
	Tablo/ grafik oluşturma	2
	Eşleştirme	2
	Düşünce, değer ve varsayımların ifade edilmesi	1
	Günlük oluşturma	1
	Toplam	29

Tablo 13’e göre Wald erleben (Orman Deneyimi) ünitesindeki toplam 29 tane etkinliğin, 9 tane “deney ve gözlem”, 6 tane “araştırma yapma”, 5 tane “resim yorumlama”, 3 tane “rapor yazma”, 2’şer tane “tablo/ grafik oluşturma ve eşleştirme”, 1’er tane ise, “kişinin düşünce, değer ve varsayımlarını ifade etmesi ve günlük oluşturma” niteliğindedir. Altıncı ünite olan “Zeit Erleben (Zaman Deneyimi)” ünitesindeki etkinlik dağılımına Tablo 14’te yer verilmiştir.

Tablo 14. “Zaman Deneyimi” isimli üniteadaki etkinliklerin dağılımı

Ünite	Etkinlikler	f
Zeit Erleben (Zaman Deneyimi)	Araştırma Yapma	9
	Karşılaştırma yaparak benzerlik ve farklılıkları ayırt etme	4
	Röportaj	3
	Tablo / grafik oluşturma	2
	Okuma	2
	Resim yorumlama	2
	Prezantasyon	2
	Eşleştirme	1
	Afiş/ poster oluşturma	1
	Düşünce, değer ve varsayımların ifade edilmesi	1
	Sıralama	1
Toplam	28	

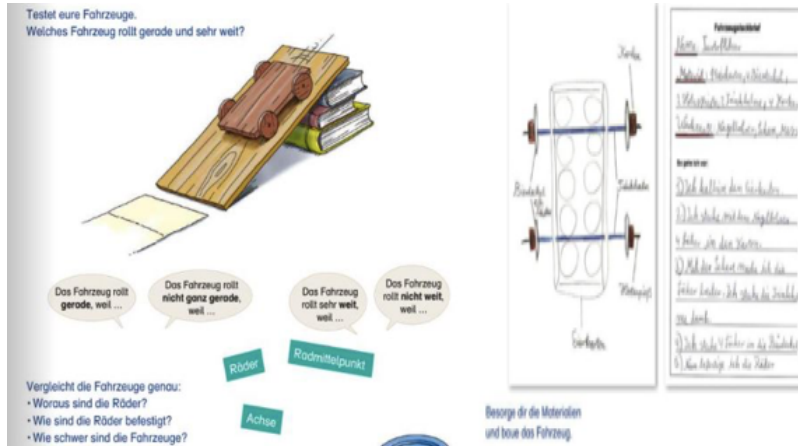
Tablo 14’e göre Zeit Erleben (Zaman Deneyimi) adlı üniteadaki toplam 28 tane etkinliğin 9 tane “araştırma yapma”; 4 tane “karşılaştırma yaparak benzer ve farklılıkları ayırt etme”; 3 tane “röportaj yapma”; 2’şer tane “tablo grafik oluşturma, okuma, resim yorumlama ve prezantasyon” etkinliğinden oluşurken 1’er tane “eşleştirme”, “poster afiş oluşturma”, “kişinin düşünce, değer ve varsayımlarını ifade etmesi” ve “sıralama” etkinliğinden

oluşmaktadır. Yedinci ünite olan “Erfinden und Bauen (İcat et ve İnşa et)” ünitesindeki etkinlik dağılımına Tablo 15’te yer verilmiştir.

Tablo 15. “İcat et ve İnşa et” isimli üniteadaki etkinliklerin dağılımı

Ünite	Etkinlikler	f
Erfinden und Bauen (İcat et ve İnşa et)	Tasarlama ve model oluşturma	5
	Dene/ gözlem	4
	Araştırma yapma	4
	Karşılaştırma yaparak benzerlikleri ve farklılıkları ayırt etme	3
	Düşünce, değer ve varsayımların ifade edilmesi	2
	Resim yorumlama	1
	Resim çizme ve boyama	1
	Okuma	1
	Tablo /grafik oluşturma	1
Toplam	22	

Tablo 15’e göre Erfinden und Bauen (İcat et ve İnşa et) adlı üniteye yer alan toplam 22 tane etkinliğin 5 tane “tasarlama ve model oluşturma”, 4 tane “deney / gözlem ve araştırma yapma”, 3 tane “karşılaştırma yaparak benzerlik ve farklılıkları ayırt etme”, 1 tane ise “resim yorumlama”, “resim çizme ve boyama”, “okuma” ve “tablo grafik oluşturma etkinliği” şeklindedir. “Tasarlama ve model oluşturma”ya yönelik bir etkinlik örneğine Şekil 12’de yer verilmiştir.

Şekil 12. Tasarlama ve model oluşturma (Schlag nach im Sachunterricht 3/4 ders kitabı, 2020, s. 108, 109)

Şekil 12’de görüldüğü üzere, Räderfahrzeuge Bauen (Tekerlekli Araç Yapımı) adlı konuda bir tasarlama etkinliği yer almaktadır. Öğrencilerden resmedilen malzemelerden mümkün olduğunca düz ve yuvarlanabilir bir araç planı oluşturularak bir araç tasarımları istenmektedir. Yapılan aracın test sürüşü için bir deney düzeneği hazırlanarak aracın test edilmesi de yer almaktadır. Sekizinci ünite olan “Wasser und Wetter(Su ve Hava)” ünitesindeki etkinlik dağılımına Tablo 16’da yer verilmiştir.

Tablo 16. “Su ve Hava” isimli üniteadaki etkinliklerin dağılımı

Ünite	Etkinlikler	f
Wasser und Wetter (Su ve Hava)	Deney/ gözlem	24
	Düşünce, değer ve varsayımların ifade edilmesi	3
	Tasarlama/ model oluşturma	2
	Araştırma yapma	2
	Tablo/ grafik oluşturma	2
	Resim yorumlama	2
	Rapor yazma	2
Toplam		37

Tablo 16’ya göre bu ünite en fazla sayıda deney ve gözlem etkinliklerine (f=24) yer verildiği görülmektedir. Ayrıca 3 tane etkinlik “kişinin düşünce, değer ve varsayımlarını ifade etmesi” ve 2’şer tane etkinlik ise “tasarlama model oluşturma”, “araştırma yapma”, “tablo grafik oluşturma”, “resim yorumlama”, “rapor yazma” şeklindedir. Dokuzuncu ünite “Freuer (Yangın)”daki etkinlik dağılımı Tablo 17’de yer almaktadır.

Tablo 17’ye göre Freuer (Yangın) ünitesindeki etkinliklerin 10 tane “deney gözlem”, 3 tane etkinliklerin “kişinin düşünce, değer ve varsayımlarını ifade etmesi”, 1 tane etkinliğin ise “tablo ve grafik oluşturma” niteliğinde olduğunu göstermektedir. Onuncu ünite olan “Müll (Çöp)” ünitesindeki etkinlik dağılımı Tablo 18’de yer almaktadır.

Tablo 17. “Yangın” isimli üniteadaki etkinliklerin dağılımı

Ünite	Etkinlikler	f
Freuer (Yangın)	Deney / gözlem	10
	Düşünce, değer ve varsayımların ifade edilmesi	3
	Tablo/ grafik oluşturma	1
Toplam		14

Tablo 18. “Yangın” isimli üniteadaki etkinliklerin dağılımı

Ünite	Etkinlikler	f
Müll (Çöp)	Düşünce, değer ve varsayımların ifade edilmesi	3
	Okuma	3
	Resim yorumlama	1
	Özetleme	1
	Organizasyon	1
Toplam		9

Tablo 18’e göre 3 tane etkinliğin “kişinin düşünce, değer ve varsayımlarını ifade etmesi” ile “okuma”; 1’er tane etkinliğin ise “resim yorumlama, özetleme ve organizasyon” niteliğinde olduğu görülmüştür. Bu üniteadaki etkinlikler genel olarak birbiriyle dengelidir. On birinci ünite olan “Energie (Enerji)” ünitesindeki etkinlik dağılımı Tablo 19’de yer almaktadır.

Tablo 19. “Enerji” isimli üniteadaki etkinliklerin dağılımı

Ünite	Etkinlikler	f
Energie (Enerji)	Düşünce, değer ve varsayımların ifade edilmesi	5
	Deney / Gözlem	3
	Araştırma yapma	3
	Zihin haritası oluşturma	1
	Cümle Tamamlama	1
	Resim Yorumlama	1
	Karşılaştırma yaparak benzer ve farklılıkları ayırt etme	1
	Resim / Afiş/ Poster Oluşturma	1
Toplam	16	

Tablo 19’a göre Energie (Enerji) ünitesindeki etkinliklerin 5 tane “düşünce, değer ve varsayımların ifade edilmesi”; 3’er tane “deney ve gözlem, araştırma yapma”; 1’er tane ise “zihin haritası oluşturma”, “cümle tamamlama”, “resim yorumlama, karşılaştırma yaparak benzer ve farklılıkları ayırt etme, poster oluşturma” etkinlikleridir. On ikinci ve son ünite olan “Unsere Heimat und unsere Welt (Vatanımız ve Dünya)” ünitesindeki etkinlik dağılımı Tablo 20’de yer almaktadır.

Tablo 20. “Vatanımız ve Dünya” isimli üniteadaki etkinliklerin dağılımı

Ünite	Etkinlikler	f
Unsere Heimat und unsere Welt (Vatanımız ve Dünya)	Resim yorumlama	8
	Araştırma yapma	5
	Karşılaştırma yaparak benzerlik ve farklılıkları ayırt etme	4
	Harita çizme	3
	Harita okuma/ yorumlama	3
	Deney/ gözlem	1
	Sergi organizasyonu	1
	Düşünce, değer ve varsayımların ifade edilmesi	1
Toplam	26	

Tablo 20’ye göre Unsere Heimat und unsere Welt (Vatanımız ve Dünya) ünitesindeki etkinliklerin 8’i “resim yorumlama”, 5 tane “araştırma yapma”, 4 tane “karşılaştırma yaparak benzerlik ve farklılıkları ayırt etme”, 3’er tane “harita okuma ve harita çizme etkinlikleri”, 1’er tane ise “deney/ gözlem, sergi organizasyonu ve düşünce, değer ve varsayımların ifade edilmesi” niteliğinde olduğu görülmektedir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Almanya’da Sachunterricht dersinde okutulan ders kitaplarının ünite ve etkinlik dağılımlarının incelendiği bu çalışmanın birinci alt amacı olan Sachunterricht 1/2 ders kitabında ünite ve etkinliklerin dağılımlarının nasıl olduğu ile ilgili ulaşılan sonuçlara göre; Sachunterricht 1/2 ders kitabında “Körper ve Gesundheit (Vücut ve Sağlık), Staunen, entdecken, erforschen (Şaşır, Keşfet, Araştır) ve Pflanzen und Tiere (Bitkiler ve Hayvanlar)”

ünitelerine ağırlık verildiği görülmüştür. Bu anlamda Sachunterricht 1/2 ders kitabında yer alan ünitelerin bu dersin genel müfredattaki beş temel perspektiften biri olan “Doğa ve Yaşam” ile “Bilim ve Teknik” alanına, diğer alanlara oranla daha çok yer verildiği söylenebilir.

Sachunterricht 1/2 ders kitabındaki etkinliklerin dağılımında ise, “kişinin düşünce, değer ve varsayımlarını ifade etme, resim yorumlama ve deney/gözlem temelli” etkinliklerin diğer etkinliklere göre daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. 1 ve 2. sınıf Sachunterricht ders kitabı bir üst öğrenim seviyelerine hazırlık olacak şekilde öğrencilerin gelişim özellikleri dikkate alınarak hazırlanmış, etkinlikler ise resim/fotoğraf ile bağlantılı kısa ve net bir şekilde sunulmuştur. (Tural vd., 2017) tarafından yapılan çalışmada, Sachunterricht dersi 1/2 ders kitabında resim ağırlıklı aktivitelerin fazla, metin sayısının ise az olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Pamuk ve Pamuk (2018) tarafından yapılan diğer bir çalışmada ise, bu sonucu destekler nitelikte, Sachunterricht ders kitaplarının öğrencilerin yaşam dünyalarında yer alan durumları, hem içeriksel olarak hem de görseller aracılığıyla yansıttığı oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmamızın ikinci alt amacına yönelik ulaşılan sonuçlara göre, Sachunterricht 3/4 ders kitabının ünitelerin dağılımında “Wasser und Wetter (Su ve Hava), Körper und Gesundheit (Vücut ve Sağlık) ve Unsere Heimat unsere Welt (Vatanımız ve Dünyamız)” üniteleri diğer ünitelere göre daha fazladır. Bu sonuca göre 3 ve 4. Sınıf Sachunterricht ders kitabındaki ünitelerin “Doğa ve Yaşam” ile “Toplum ve Yaşam” perspektiflerinin ağırlıklı olduğu ifade edilebilir. (Baysal vd., 2018) de yaptıkları çalışmada, Sachunterricht dersinin öğrenme yeteneği geliştirmek ve sosyalleştirme temelinde olduğunu ifade etmişlerdir. Bu durum, doğa ve toplumla ilişkili yaşam ünitelerinde yer alan etkinliklerin öğrenme ve sosyalleşme olgularıyla yakından ilişkili olmasından kaynaklanabilmektedir.

Sachunterricht 3/4 ders kitabında en çok “deney ve gözlem, araştırma yapma ve kişinin düşünce, değer ve varsayımlarını ifade etme” temelindeki etkinliklerin yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. 3 ve 4. sınıf ders kitabındaki etkinliklerin öğrencilerin araştırma ve sorgulama becerilerini geliştirdiği, deney ve gözlem yoluyla öğrencinin bizzat süreci deneyimlediği, bilgiyi somutlaştırdığı, çıkarımlarda bulunduğu, rapor ettiği etkinlikler ağırlıktadır. Bilginin somut bir ürün olarak öğrenciler tarafından görülebildiği, anlamlandırılabilirliği ve günlük hayata transfer edebileceği deney ve gözlem etkinlikleri Sachunterricht 3/4 ders kitabında ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Pamuk ve Pamuk (2016) tarafından yapılmış çalışmada da bu sonuçları destekler nitelikte, Sachunterricht ders kitabının daha somut ve gerçekleştirilebilir süreci betimlediği belirtilmiştir. Diğer bir çalışmada ise (Baysal vd., 2018, Sachunterricht dersinde öğrencinin hem öğrenme sürecinde hem de süreç sonunda elde edilen bilginin oluşmasında etkin olduğunu ifade etmişlerdir. Sachunterricht ders kitaplarında, öğrencilerin deney ve gözlem ile araştırma etkinliğinde mümkün olduğunca süreçte etkin kılınması gerektiği de vurgulanan bir durumdur (Jung vd., 2020). Yine Baysal ve Dilber-Özer’in (2021) çalışmasında, Almanya’da ilkökul üçüncü sınıfa devam eden öğrencilerin hayat bilgisi dersinde bol bol deney yapmakta ve yapmak istemekte oldukları ortaya konulmuştur.

Genel olarak Almanya’da okutulan Sachunterricht ders kitaplarının ilkökul 1. sınıftan başlayarak birbirleriyle bağlantılı temalar şeklinde öğrenciye sunulduğu, etkinliklerin temelinde ise öğrencilerin baş rol üstlendikleri araştırma ve sorgulama, gözlem ve deney aktivitelerinin yer aldığı söylenebilir. Köhnlein (2012), Sachunterricht dersinin misyonunun öğrencinin fiziksel ve sosyal ile dünya meseleleriyle yüzleşmeyi netleştirecek bir eğitim şeklinde sunulması, ders süresince öğrencileri aktif, problem çözücü, araştırmacı ve

sorgulayıcı olabilecekleri etkinliklerin tasarlanmasının önemini ifade etmiştir. Dolayısıyla ders kitabında yer alan etkinliklerin araştırma ve sorgulamaya dayalı olması gerekmektedir. Thomas (2018) da, öğrencilerin çevrelerindeki dünyanın temellerini kendi başlarına keşfetmesi için etkin kılındığı aktivitelere yer verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu anlamda çalışmada incelenen Sachunterricht ders kitaplarının bu dersin felsefesine ve amacına uygun şekilde, öğrenciyi etkin kıldığı aktiviteleri barındırdığı söylenebilir.

Detlef ve Rauterberg'a göre (2007), Sachunterricht dersinin genel öğretiminde "çocuk, nesne ve dünya" üçlü didaktik figürlerinden her biri tüm yönüyle mevcuttur; fakat biri diğerine oranla daha güçlü olarak sunulabilir. Sachunterricht dersinin temel aldığı perspektifler düşünüldüğünde ders kitaplarının sınıf seviyesine beş temel perspektifi eşit ölçüde kitaplarda işlememesinin nedeni Sachunterricht dersinin bilim ve teknik temelli derslerin bir ön hazırlayıcısı olduğu, PISA ve TIMSS gibi sınavlara temel oluşturabileceğinin düşünülmesidir. Nitekim 2016 Baden Württemberg yeni müfredatta yetkinliklerin daha kesin bir şekilde formüle edildiği vurgulanmıştır (Ministerium Für Kultus Baden Württemberg, 2016). Dolayısıyla, Almanya'da bilim ve sosyal derslerinin temeli (Fuccia, 2012) olarak tanımlanan Sachunterricht derslerinin temel perspektifleri çerçevesinde yapılan araştırmaların artırılması önem taşıyan bir nokta olmaktadır.

Sachunterricht dersi kitaplarının incelendiği bu araştırmadan elde edilen sonuçlar yapılan önceki çalışmaları (Baysal vd., 2018; Pamuk ve Pamuk, 2016; Pamuk, 2018; Tural vd., 2017) destekler nitelikte olup, Sachunterricht 1/2 ve 3/4 ders kitaplarının dinamik bir eğitim sürecini betimledikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Çalışma, Almanya'nın Baden Württemberg eyaleti için hazırlanmış olan ve 2020-2021 yılında okutulmakta olan, Sachunterricht 1/2 ve 3/4 ders kitapları ve onların içindeki etkinliklerle sınırlıdır.

Bu çalışmanın alt problemleri doğrultusunda; Sachunterricht 1/2. ve 3/4. sınıf ders kitaplarında "düşünce, değer ve varsayımlarını ifade etme, resim yorumlama ve deney/gözlem, araştırma yapma" etkinliklerinin diğer etkinliklere göre daha fazla olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda bakılacak olursa ileriki araştırmalarda; çocukların araştırma ve sorgulama, yaratıcı düşünme, problem çözme, yansıtıcı ve eleştirel düşünme gibi becerilerinin geliştirilmesine yönelik etkinliklerin ortaya konulması ele alınabilir. Özellikle hayat bilgisi ve sosyal bilgiler gibi içerinde sosyal olguları barındıran derslerin, çocuklardaki bu bahsedilen becerileri geliştirmesine önem vermesi gerekmektedir. Bu konuda yapılacak nitel ve nicel araştırma desenlerindeki çalışmaların artırılması önem taşımaktadır. Ayrıca ders kitaplarında yer alan etkinliklerin çocukların daha dinamik ve aktif olmalarına yönelik unsurlar taşımasına dikkat edilmelidir.

Kaynakça

- Akbal, Y. (2009). 1998 ve 2004 ilköğretim programlarına göre hazırlanan hayat bilgisi ders kitaplarının içerik ve kullanılabilirlik açılarından karşılaştırılması. (*Yayımlanmamış yüksek lisans tezi*). İstanbul: Marmara Üniversitesi, Eğitim Fakültesi.
- Asan, H. T. (2010). Ders kitaplarında cinsiyetçilik ve öğretmenlerin cinsiyetçilik algılarının saptanması. *Fe Dergi*, 2(2), 65-74.
- Baysal, N. Z. (2006). Hayat bilgisi: toplumsal ve doğal yaşama bütüncül bir bakış. C. Öztürk içinde, *Hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi* (s. 1-19). Ankara: Pegem Akademi.
- Baysal, Z. N., ve Tezcan, Ö. (2018). Türkiye ve Almanya-Hamburg hayat bilgisi dersinin karşılaştırılması: genel bir bakış. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 11(1), 117-134.
- Baysal, Z. N. ve Dilber-Özer, Z. (2021). İlkokul üçüncü sınıf öğrencilerinin hayat bilgisi (sachunterricht) dersine yönelik algı ve istekleri: Almanya örneği. *Journal of Qualitative Research in Education*, 26, 340-360. doi: 10.14689/enad.26.15
- Bektaş, M., ve Uzunkol, E. (2015). Hayat bilgisi dersi ve çoklu zekâ alanları: ikinci sınıf öğrenci çalışma kitaplarının değerlendirilmesi. *Elementary Education Online*, 14(2), 50-61.
- Candan, D. G., ve Ergen, G. (2014). 3. sınıf hayat bilgisi ders kitaplarının temel evrensel değerleri içermesi bakımından incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 134-161.
- Detlef, P., ve Rauterberg, M. (2007). *Kompetenzerwerb im Sachunterricht fördern und erfassen*. Germany: Verlag Julius Klinkhardt-Bad Heilbrunn.
- Erol, B., ve Kiroğlu, K. (2012). Hayat bilgisi ders kitaplarının dil ve anlatım yönünden değerlendirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 32, 55-176.
- Fuccia, D. D. (2012). Trends in practical work in German science education. *Eurasia Journal of Mathematics, Science & Technology Education*, 8(1), 59-72.
- Fuchs, E. (2011). Current trends in history and social studies textbook research. *Journal of International Cooperation in Education*, 14(2), 17-34.
- Giest, H. (2013). *Gesellschaft für didaktik des sachunterrichts*. Germany: Verlag Klinkhardt.
- Gözütok, F. D., Taş, İ. D., & Rüzgar, M. E. (2005). İlkokul birinci sınıf hayat bilgisi kitaplarının değerlendirilmesi. *Elementary Education Online*, 14(3), 825-844.
- Gülüm, K., & Çeltik, D. (2014). İlkokul hayat bilgisi ve çalışma kitabının niteliğini artıracak öneriler. *Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 38(1), 45-58.
- Gümüšoğlu, F. (2012). Ders kitaplarında toplumsal cinsiyet. *Toplum ve Demokrasi Dergisi* 2(4), 39-50.
- Güneş, T., & Demir, S. (2007). İlköğretim müfredatındaki hayat bilgisi derslerinin, öğrencileri fen öğrenmeye hazırlamadaki etkileri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(33), 169-180.
- Güven, S. (2010). İlköğretim hayat bilgisi dersi ders ve öğrenci çalışma kitaplarının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Eğitim ve Bilim*, 35(156), 85-96.
- Güven, S., & Püsküllü, M. A. (2017). Hayat bilgisi ders kitapları ile yapılan çalışmaların içerik analizi. *The Journal of International Lingual Social and Educational Sciences*, 3(2), 75-86.
- Jung, E., Jehle, B. K., Menzel, B., Menzel, P., & Wayand, S. (2020). *Schlag nach im Sachunterricht 1/2*. Baden- Württemberg: Oldenbourg.

- Kab, İ., & Açıkalın, M. (2016). Yaşamın içinden etkinliklerle Sosyal Bilimler derslerinin öğretimi: Almanya, Amerika Birleşik Devletleri ve Japonya 'dan örnekler. *Milli Eğitim*, 45(211), 45-61.
- Kabapınar, Y. (2012). *Hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Kabapınar, Y., & Akbal, Y. (2010). Sınıf öğretmenlerinin 1998 ve 2004 yılı ilköğretim programlarına göre hazırlanmış hayat bilgisi ders kitaplarına ilişkin değerlendirmeleri. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 32, 95-122.
- Kabapınar, Y., & Özkan, Ö. (2012). Hayatın bilgisine ilişkin deneyimler sunma boyutunda hayat bilgisi ders kitaplarındaki örnek olaylar ve işlevleri. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 35, 137-156.
- Kabapınar, Y., & Baysal, Z. N. (2004). Reflecting life itself to social studies teaching in primary schools: design and evaluation of a teaching-learning sequence based on newspapers. *Educational Administration in Theory and Practice*, 39, 384-419.
- Karaca, N. (2008). İlköğretim Hayat Bilgisi ders kitaplarının 2005 Hayat Bilgisi ders programında yer alan becerileri uygunluk düzeyinin (öğretmen) görüşlerine göre değerlendirilmesi (Afyonkarahisar ili örnekleme) (*Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kiesinger, B., Manchen- Bürkle, B., Müller, S., Petruschka, A., & Wayand, S. (2020). *Schlag Nach im Sachunterricht 3/4*. Baden- Württemberg: Oldenbourg.
- Köhnlein, W. (2012). *Sachunterricht und bildung*. Germany: Verlag Julius Klinkhard, Bad Heilbrunn.
- Milli Eğitim Bakanlığı, (MEB). (2018). *Hayat bilgisi öğretim programı*. Ankara: Milli Eğitim Yayınları.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *An expanded sourcebook qualitative data analysis*. London: Sage Publications.
- Ministerium Für Kultus Baden Württemberg (MFKBW), (2016). *Bildungsplan sachunterricht*. (s. 3-30). Baden Württemberg: Ministerium Für Kultus Baden Württemberg.
- Önal, H., Kaya, N., & Çalışkan, T. (2019). Çevre eğitiminde sıfır atık politikası ve mevcut ders kitaplarındaki görünümü (Hayat Bilgisi 2. sınıf ders kitabı). *Milli Eğitim Dergisi*, 48(221), 123-140.
- Özkan, Z. S. (2017). Hayat bilgisi ders kitaplarındaki metin ve görsellerin değerler açısından incelenmesi (*Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*). Ordu: Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Öztürk, M. K. (2019). Birinci sınıf hayat bilgisi ders kitabının hayat bilgisi öğretim programında yer alan temel beceriler açısından incelenmesi. *Turan-Sam*, 11(41), 535-541.
- Öztürk, T., & Özkan, Z. S. (2018). Hayat bilgisi ders kitaplarındaki metin ve görsellerin değerler açısından incelenmesi. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 6(1), 172-204.
- Pamuk, İ. (2020). Almanya'da hayat bilgisi ders kitaplarında tarihin kullanımı. *Turkish History Education Journal*, 9(1), 209-231.
- Pamuk, İ., & Pamuk, A. (2016). Almanya'da sachunterricht ve Türkiye'de hayat bilgisi ders kitaplarında okulda demokrasi uygulamalarına örnek olarak sınıf başkanı seçimi. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 5(2), 67-83.
- Pamuk, İ., ve Pamuk, A. (2018). Almanya 'da Sachunterricht (hayat bilgisi) ders kitaplarında bir arada yaşam kültürünün sunumu. *Tarih Okulu Dergisi*, 11(34), 1081-1108.

- Patton, M. Q., (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. Bütün, M., Demir, S. B. (Çev. Ed.). Ankara: Pegem Akademi.
- Sarıtaş, E., ve Şahin, Ü. (2018). Hayat Bilgisi ders kitaplarında toplumsal cinsiyet rolleri üzerinden bir inceleme. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (48), 463-477.
- Thomas, B. (2018). *Der sachunterricht und seine konzeptionen*. Germany: Verlag Julius Klinkhardt Bad Heilbrunn .
- Tural, A., Şahan, G., Işık, A. D., Özdemir, S., Uysal, H., & Yılmaz, O. (2017). Türkiye ve Almanya'daki hayat bilgisi ders kitaplarının resim-metin ilişkileri ve kullanımları bakımından karşılaştırılması. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 770-782.
- Ütkür, N. (2018). Hayat bilgisi ve sosyal bilgiler ders kitaplarına yönelik 2005-2018 yılları arasındaki makalelerin incelenmesi. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(3), 1-11.
- Wermke, W., Pettersson, D., & Forsberg, E. (2015). Approaching the space issue in Nordic curriculum theory: national reflections of globalisation in Sweden, England and Germany. *Nordic Journal of Studies in Educational Policy*, 57-69.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yüksel, S., & Taneri, A. (2020). Hayat bilgisi ders kitaplarının anahtar yetkinlikler açısından incelenmesi. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(2), 185-209.

Extended Abstract

The main purpose of Life Sciences course must be to gain knowledge, attitude and skills for solving problems that a person can face in real life and being compatible with the community where a person lives (Şimşek, 2014). Textbooks are the indispensable sources of Life Science course, which is a life lesson. Life Science's textbooks which are prepared based on Life Science curriculum, can be the first renewable teaching material in case of renewing of curriculum. In 2016, Sachunterricht (Life Sciences) new curriculum was accepted in Baden- Württemberg state. In parallel of it, textbooks were renewed according to the new curriculum. In this context, the main aim of this study to examine Sachunterricht (Life Science) textbooks which were prepared based on new curriculum in Baden Württemberg.

In th study, Schlag nach im Sachunterricht (Life Sicences) 1/2 and 3/4 textbooks were analyzed in terms of distribution of the units an activities. The sub- objectives of the study are ;

- 1) How do the distribution of the units and activities in Schlag nach im Sachunterricht (Life Sciences) 1 / 2 textbooks differ in Germany?
- 2) How do the distribution of the units and activities in Schlag nach im Sachunterricht (Life Sciences) 3 / 4 textbooks differ in Germany?

Method

The research was shaped in qualitative study. Document analysis can be defines as primary and secondary sources that make up the data set of the research, revising, questioning, analyzing (Yıldırım and Şimşek, 2018).

The sample of the research is Sachunterricht (Life Science) 1/2 and 3/4 textbooks which was prepared for Baden- Württemberg state in 2020-2021 academic year. One of the books Schlag nach im Sachunterricht (Life Science) 1/2 was avaiable in print form; Sachlag nach im Sachunterricht 3/4 was accessed through Cornelsen website as an e- book format. At first, the textbooks were translate into Turkish. The textbooks activities were analyzed according to Life Science categories by Kabapınar (2012). The analysing of data was used descriptive analysis.

Findings

According to the first sub-objective of the study found the reults, in Schlag nach im Sachunterricht (Life Sciences) 1/ 2 the distribution of the unit and activities; getting first “ Körper und Gesundheit (Body and Health) 23 % ; respectively “Staunen,entdecken, erforschen (wonder, explore, invent) 16 % , Pflanzen und Tiere (Plants and Animal) 15% , Zusammen Leben (living together) 13%, in der Schule (At School) 10 % , Sicher im Verkehr (Safe Traffic) and Zeit Erleben (Time Experience), Erfinden und Bauen (building and inventing) 7% has followed.

Total activities are 170 in Schlag Nach im Sachunterricht 1/2 (2020) textbook . 43 activities the person's thoughts, values and assumptions to explain, 42 activities image interpretation, 30 activities observation and experiment, 17 activities research and inquiry, 9 activities design and model building, 6 activities drawing, gaming and painting, 5 activities

report writing, and 4 making the comparison and organization, 2 drama/role-play/theater and ordering , 1 empathy and summing up.

The findings of the second sub-objective of the study are as follows : Wasser und Wetter (Water and Weather) 17%, Körper und Gesundheit (Body, and Health) 14%, Unsere Heimat unsere Welt (Our home, Our world) and Arbeit und Freizeit (Work and Leisure) 10% , Zusammen Leben (Living Together) 9%, Erfinden und Bauen (Invent and Build) , Wald Erleben (Forest Experience) 8%, Sicher im Verkehr (Safe Traffic) 6%, Feuer (Fire) and Müll (Garbage), Energy (Energy) 5%.

The distribution of Schlag nach im Sachunterricht 3/4 (2020) activities; a total of 310 activities are available in the Schlag nach im Sachunterricht 3/4 textbook. 59 activities experiments and observations; 54 activities research, 41 activities a person's thoughts, values and assumptions to express, 31 activities image interpretation, 25 activities making the comparison , 13 reading pieces and table/create a graph,10 activities report writing, 9 activities design and model building, 6 activities organisation, 5 discussion and interview 4 activities matching, 3 pieces of each presentation, map drawing and map reading activities, 2 pieces of each activities creating a mind map, newspaper/book /a guide for the preparation and brainstorming, summarizing, 1 piece of each create a list, sentence completion, ordering and cooking.

Conclusion and Discussion

According to the findings of the sub- objectives of the research; it can be stated that the units are related to “nature and life” “science and life” perspective more. In the textbooks, activities in which the student expresses his or her thoughts for reasons, interprets pictures or photos, and visualizes information are more. In general, according to Schlag nach im Sachunterricht 1/2 and 3/4 life knowledge textbooks, it can be said to have content in which knowledge is embodied and the student can be active and socialized in this process.